

SKATTESTRAFFLAGEN

Rådman smädar taxeringsnämnd och bötar

Det finns en rådman i Vänersborg, som tycker illa om ett av stadens taxeringsdistrikt och särskilt dess ordförande.

Rådmannen har inte bara i sitt stilla sinne tänkt utan även givit skriftligt uttryck för sin uppfattning. Han har bl. a. skrivit ungefär så här: Varje normalt begåvad människa borde ha kunnat förstå vad som avsågs i en av honom upprättad självdeklaration. Han kände sig frestad att med martyren utbrista: O, heliga enfald! Det borde sättas gränser för hur obevandrad en taxeringsnämndsordförande finge vara i praktiska värv.

Stadens rådhusrätt tyckte emellertid, att detta var styggt sagt av rådmannen, och ansåg, att han borde betala lite böter för smädligt skrivsätt.

Rådmannen lystrar till namnet Erik Gustav Holst.

Händelseförloppet är följande:

I sin år 1950 till taxeringsnämnden i Vänersborgs fjärde distrikt avgivna självdeklaration upptog Holst såsom intäkt bl. a. hyresvärdet å hans andel i en honom och hans broder tillhörig fastighet å Nösund i Tegneby kommun till 135 kr. samt yrkade avdrag dels för resor för arbete och tillsyn å fastigheten med 70 kr. och dels för värdeminskning av en å fastigheten uppförd byggnad med två procent, beräknad å det taxerade byggnadsvärdet. Taxeringsnämnden uppskattade hyresvärdet till 510 kr. samt underkände yrkade avdraget för resekostnader och medgav avdrag för

värdeminskning med allenast 1,5 procent.

I besvär hos prövningsnämnden i Älvsborgs län anförde Holst bl. a.: ”Såvitt känt har ingen av ledamöterna av taxeringsnämnden i Vänersborgs fjärde distrikt någon vetskap om förhållandena på Nösund. Under sådana förhållanden är det anmärkningsvärt, att nämnden, som ifråga om våra fastigheter är en samling ignoranter, beslutit avvikelserna”.

Taxeringsnämndens ordförande bemötte i infordrat yttrande över besvären de anmärkningar, som framställdes mot nämndens beslut, och påpekade, att Holsts besvär vore hållna i en ton, som särskilt med hänsyn till dennes ställning vore ägnad att väcka förvåning.

Holst avgav påminnelser hos prövningsnämnden, vari han till en början anförde: ”Vad först beträffar tonen i min besvärsskrift är den föranledd av taxeringsnämndens obefogade eller omdömeslösa avvikelser; nämndens ordförande får under sådana förhållanden givetvis finna sig däri. Att besvärsskriften därvidlag tycks ha träffat prick bereder mig onekligen en viss tillfredsställelse”. Holst anförde vidare rörande hyresvärdet: ”I min deklaration har jag på denna punkt lämnat så utförliga besked, att för varje normalbegåvad individ beräkningssättet måste stå klart, d. v. s. att normvärdet reducerats”. Beträffande resekostnaderna fortsatte Holst: Vad taxeringsnämndens ordförande ”här anfört frestar mig att med martyren utropa: Sancta simplicitas! Kan mannen verkligen icke fatta, att det här ej är fråga om en liten sportstuga utan om ett jord-

bruk med ett flertal kostnadskrävande byggnader?" — — — "Och finns det sedan någon utom" taxeringsnämndens ordförande "som tror, att man ena söndagen reser ut för att enbart påta i trädgården, medan man nästa sabbat uteslutande ägnar sig åt att träffa avtal med hantverkare för reparationer? Det borde väl ändå sättas gränser för hur obehövad en taxeringsnämndsordförande får vara i praktiska värv".

Åklagaren, landsfogden i Älvsborgs län, yrkade efter stämning vid rådhusrätten ansvar å Holst för missfirmelse mot tjänsteman och framhöll därvid, att förut citerade yttranden vore brottsliga i följande delar, nämligen:

I besvärsskrivelsen: "— — — — nämnden, som ifråga om våra fastigheter är en samling ignoranter".

I påminnelserna: "— — — jag har på denna punkt lämnat så utförliga besked att för varje normalbegåvad individ beräkningssättet måste stå klart": — — — "Vad" taxeringsnämndens ordförande "här anfört frestar mig att med martyren utropa: Sancta simplicitas"; samt — — — "Det borde väl ändå sättas gränser för hur obehövad en taxeringsnämndsordförande får vara i praktiska värv".

Holst bestred åtalet under förmälan, att de åberopade uttrycken icke kunde anses smädliga.

Rådhusrätten fann särskilt med hänsyn till Holsts ställning såsom rådman, att denne genom förevarande uttryck förgripit sig mot taxeringsnämndens ordförande samt beträffande uttrycket i besvärsskrivelsen även mot nämndens ledamöter. Smädelserna ansågos av rådhusrätten ha skett för ordförandens och ledamöternas befattning, varför Holst förklarades skyldig till missfirmelse mot tjänsteman. Däremot ansågos

Holst icke ha i avsevärd mån skadat det anseende han såsom rådman bör äga.

Rådhusrätten dömde därför, som sagt, Holst att till Kronan böta trettio dagsböter å femton kr., vilket väl får anses vara ett ganska rimligt belopp för smädelse av tjänsteman.

Dyr underlåtenhet

Åklagaren har yrkat ansvar å vardera boktryckaren T. Boholm och T. Rödin jämlikt 1 § skattestrafflagen för falskdeklaration samt anfört: Boholm har i sina åren 1948 och 1949 i Stockholm avgivna allmänna självdeklarationer uppsåtligen underlåtit att såsom inkomst av rörelse upptaga år 1948 ett belopp om 4.767 kronor och år 1949 ett belopp om 1.484 kronor, vilket förfarande varit ägnat att leda till för låg skatt. Rödin har i sina år 1948 i Sundbyberg och Stockholm avgivna allmänna och särskilda självdeklarationer uppsåtligen underlåtit att såsom inkomst av rörelse upptaga ett belopp om 18.417 kronor, vilket förfarande varit ägnat att leda till för låg skatt.

Boholm och Rödin ha erkänt, vad åklagaren lagt dem till last, och deras erkännanden bestyrkas av innehållet i de avgivna deklarationerna samt utredningen i övrigt.

De belopp, som skola läggas till grund för beräkning av böter enligt skattestrafflagen äro, i fråga om Boholms deklaration år 1948 1.894 kronor 13 öre, beträffande Boholms deklaration år 1949 744 kronor och rörande Rödins deklarationer 4.633 kronor.

Rådhusrätten dömer Boholm och Rödin jämlikt 1 § skattestrafflagen för falskdeklaration att till Kronan böta, Boholm för felaktigheterna i 1948 års deklaration fyratusen kronor och i 1949 års deklaration ettusenfemhundra kronor samt Rödin för felaktigheterna i dennes deklarationer tiotusen kronor.